

Til
Kunnskapsdepartementet

Dykkar referanse:
16/7240

Vår referanse:
003/17-750 MAA/GME

Oslo, 20. 01 2017

HØYRINGSSVAR – RAMMEPLAN FOR BARNEHAGENS INNHOLD OG OPPGAVER

Høyringsvaret følgjer på dei neste sidene.

venleg helsing
Noregs Mållag

Magne Aasbrenn
leiar

Gro Morken Endresen
dagleg leiar

Dei siste åra har det i barnehagane vore aukande merksemd om og vekt på språkstimulering og språkutvikling. Dette er eit viktig arbeid som dei fleste barnehagar tek svært alvorleg.

Dei siste fire åra har Noregs Mållag kvar haust vore på rundreisa «nynorskstafetten» i nynorskområda. Her har me vitja skular og barnehagar for å snakke om nynorsk. På desse vitjingane ser me at barnehagane tek oppgåva med språkstimulering svært alvorleg. Men me ser diverre òg at svært mange barnehagar driv denne språkstimuleringa på bokmål for ungar som skal ta til i nynorskklasser i skulen. Årsakene er fleire, men mangel på språkstimuleringsmaterieil på nynorsk frå dei kommersielle aktørane, som dominerer denne marknaden, er éi av dei. Ei anna ser ut til å vere at koplinga mellom språkstimuleringa i barnehagen og skriftspråkopplæringa i skulen er svak. Mange har ikkje reflektert over at å eksponere ungane for nesten berre bokmål i barnehagen, gjev dei ungane som skal lære nynorsk på skulen eit handikap.

254 barnehagar i nynorskområde har svara på ei spørjegransking utført av Landssamanslutninga av nynorskkommunar (LNK) og kulturavisa Pirion. Granskinga stadfestar Noregs Mållag sine opplevingar (<http://pirion.info/images/barnehageunderskinga.pdf>). Granskinga syner at halvparten av barnehagane berre les til ungane på nynorsk éin til to gonger i veka eller sjeldnare, og nesten halvparten syng på bokmål for ungane fleire gonger kvar dag. I tillegg gjev 86 prosent av barnehagane opp at dei nyttar språkstimuleringspakker. Diverre nyttar nesten alle pakker som berre finst på bokmål.

Noregs Mållag meiner rammeplanen særskilt bør peike på at språkstimulering og utvikling av språkforståing og språkkompetanse i barnehagane må gå føre seg på det språket ungane skal lære i skulen. Som framtidige elevar av eit mindre brukt språk treng dei å sjå, lese og høyre meir av språket sitt rundt seg. Det dei treng, er meir språkstimulering på nynorsk.

I den gjeldande rammeplanen finst alt ei rekkje formuleringar om samiske born sin rett til å møte samisk i barnehagen. Det viser at språkregulering i barnehagen er mogleg og naudsynt.

Framlegg til endringar:

- *s. 9 under overskrifta «Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språklig kompetanse»*

I andre avsnitt. Ny setning: «I barnehager i nynorskområde skal barnehagen fremme barnas nynorskkompetanse».

Avsnittet vert då slik:

Barnehagen skal anerkjenne barnas ulike språk og kommunikasjonsuttrykk og verdsette mangfold. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. I barnehager i nynorskområde skal barnehagen fremme barnas

nynorskkompetanse. I barnehager for samiske barn i samiske distrikter skal barnehagen fremme barnas samiskspråklige kompetanse.

- *s. 12 under overskrifta «Kommunikasjon, språk og tekst»*

I andre avsnitt. Ny setning til slutt: «Barnehagene i nynorskområde har et spesielt ansvar for at barna får utvikle sin språkkompetanse og språkforståelse på nynorsk».

- *s. 12 under overskrifta «Kommunikasjon, språk og tekst»*

I første avsnitt: Det er viktig å syne i rammeplanen at norsk = bokmål og nynorsk. Me føreslår difor å byte ut ordet «språkformer» med «nynorsk og bokmål». Dei ungane som ikkje bur i nynorskområda, skal ha nynorsk som sidemål, og det er ein klar føremon å møte nynorsken tidleg og i ein positiv samanheng.

Generelt:

Rammeplanen bør ligge føre på både nynorsk og bokmål.